

czwartek, 05.01.2023

AKATYST KU CZCI BOGURODZICY

-

AKATYST KU CZCI BOGURODZICY (AKATHISTOS)

Od wczesnego chrześcijaństwa kult Matki Bożej wyrażał się nie tylko w liturgii, ale i w poezji. Kolebką tej twórczości było przede wszystkim Bizancjum. Natomiast jednym z najwspanialszych zabytków tej twórczości jest hymn ku czci Bogurodzicy Akathistos. Samo słowo Akathistos (grec. "a" – nie, "kathiden" – siedzieć, nie siedzący, spolszczone akatyst) ma dwa znaczenia: – w szerszym oznacza nabożeństwo składające się z pieśni pochwalnych, modlitw ku czci Chrystusa, Najświętszej Maryi Panny i świętych, odmawianych lub śpiewanych na stojąco. – w znaczeniu węższym hymn ku czci Najświętszej Maryi Panny śpiewany stojąco.

Autorstwo hymnu stanowi do dzisiaj kwestię sporną. Obecnie znawcy poezji bizantyjskiej opowiadają się za autorstwem Romana Pieśniarza, twórcy wielu Kondaktionów (pierwotnie były one według świadectwa badaczy czymś w rodzaju homili, jakby śpiewanymi kazaniami). Akathistos powstał najprawdopodobniej w V-VI wieku. Został przetłumaczony na język łaciński, przyjęty przez Kościół Zachodni i odtąd zaczął wywierać ogromny wpływ na poezje maryjną Średniowiecza. Treść hymnu koncentruje się wokół tematu obecności Maryi w Tajemnicy Słowa Wcielonego j Jego Kościoła. Akathistos składa się z 24 zwrotek zaczynających się od kolejnych liter alfabetu. Na przemian przeplatają się teksty maryjne i chrystologiczne. Każda strofa zaczyna się od zapowiedzi wydarzenia lub tematu, który kieruje naszą myśl ku wnętrzu tajemnicy. Pozdrowienia, wezwania litanijne, rozpoczynają się od słowa "chaire" (witaj, bądź pozdrowiona, raduj się) Hymn ten jako oficjum wotywnie na cześć Bogurodzicy do dziś jest uroczystie celebrowany. Najczęściej śpiewa się do przed ikoną Bogurodzicy.

AKATYST

Kondakion 1 (ton 8)

O, Waleczna Hetmanko, zwycięska wdzięczności pieśń, z niewoli wyswobodzeni, służy Twój, niesiem Ci, Bogurodzico. Ty, która posiadasz moc niezwykłą, od wszelkich nieszczęść wybaw nas, byśmy do Ciebie wołali: Witaj, Oblubienico Dziewicza

Ikos 1

Archanioł z nieba postan był, był "Witaj" Matce Boga rzekł. A kiedy ujrzął, że na jego bezcielesny głos bierzesz na siebie ciało, Panie. stanął w zachwycie wołając do Niej: Witaj, przez którą jaśniej radość Witaj, dla której kłątwa odpuszczona, Witaj, która Adama podnosisz z

Ikos 4

Gdy usłyszeli pasterze aniołów śpiewanie o przyjściu Chrystusa w ciele, pobiegli jak do Pasterza – ujrzeli Go jak Baranka bez skazy, na łonie Maryi się pasł, a oni hymn Jej śpiewali: Witaj, Matko Baranka i Pasterza, Witaj, zagrodo duchowych owieczek, Witaj, obrono od wilków niewidzialnych, Witaj, bramy rajy nam otwierająca. Witaj, bo z ziemią śpiewają radosne niebiosy, Witaj, bo z niebem płąsa szczęśliwa ziemia, Witaj, Ty, apostołów niemilkące usta, Witaj, niezwyciężone męstwo zwycięstwa wieniec noszących. Witaj, podpora wiary naszej mocna, Witaj, łaski dowodzie jasny, Witaj, która piekło ogałaczasz, Witaj, która nas chwałą przyodziewasz. Witaj, Oblubienico Dziewicza.

-

Kondakion 5

Hen, ku Bogu lecącej gwiazdy blaskiem urzeczeni poszli za nią Magowie, a trzymając się mocno niebieskiej latarni znaleźli w jej promieniach potężnego Władcę, i dostępując do Niedostępnego witali Go wołając: Alleluja. Alleluja, alleluja, alleluja.

-

Ikos 5

I gdy ujrzeli synowie Chaldei na rękach Dziewicy Tego, co ludzi stworzył swą ręką, rozpoznali w Nim Pana, choć przyjął na się postać sługi. Skwapliwie uczcili Go swymi darami, a Błogosławionej wołali : Witaj, Matko Gwiazdy niezachodzącej, Witaj, promieniu dnia mistycznego, Witaj, gasząca zarzewie fałszu, Witaj, oświecająca wyznawców Trójcy Świętej. Witaj, przez którą tyran nieludzki wygnany ze swojego władztwa, Witaj, ukazująca Chrystusa – Pana, ludzi Przyjaciela, Witaj, wyzwalająca od pogańskiego bałwochwalstwa, Witaj, ocalająca od brudnych uczynków. Witaj, kładąca kres pogańskiej czci ognia, Witaj, tłumiąca płomień namiętności, Witaj, przewodniczką wierzących po drodze mądrości, Witaj, radości wszech ludzkich pokoleń. Witaj, Oblubienico Dziewicza.

-

Kondakion 6

Jakże zmienieni w Boga niosących heroldów wracali do Babilonu Magowie. Spełniając Twe polecenie wszystkim głosili o Tobie, żeś Zbawcą, lecz pominęli Heroda głupca, co śpiewać nie umiał: Alleluja. Alleluja, alleluja, alleluja.

-

Ikos 6

Kiedyś Egipt oświecił światłem swojej prawdy, przepędziłeś, precz ciemności błędu. Bożki egipskie, o Zbawco, nie mogły sprostać Twej sile runęły. A z ich niewoli wyrwani wołali do Bogurodzicy: Witaj, która ludzi prostujesz ku górze, Witaj, która demony strącasz do przepaści, Witaj, błędu depcząca szaleństwo, Witaj, ujawniająca ułudę bałwanów. Witaj, morze, w którym faraon utonął duchowy, Witaj, skało, z której źródło tryska dla spragnionych życia, Witaj, słupie ognisty, wiodący przez ciemność, Witaj, osłono nad światem szersza niżli chmura. Witaj, pokarmie mannę nam zastępujący, Witaj, Służebnico Świętego Pokarmu, Witaj, ziemio Bożej obietnicy, Witaj, miodem i mlekiem płynąca. Witaj, Oblubienico Dziewicza.

-

Lepszego pragnąc świata i odejścia w wieczność chciał Symeon opuścić ziemi tej marność. I wtedy dałeś mu się dzieckiem, lecz on rozpoznał pełnię Boga w Tobie, podziwiał mądrość Twoją niewymowną i wołał: Alleluja. Alleluja, alleluja, alleluja.

Ikos 7

Moc swą zjawiając Stwórca nowe ukazał stworzenie nam, którzy przezeń jesteśmy. Z łona, co nie zagnało nasienia, wyszedł i ustrzegł to łono nienaruszone, abyśmy cud ten uznając chwalili je i wołali: Witaj, kwiecie nigdy nie więdnący, Witaj, korono wstrzemięźliwości, Witaj, prawzorze jasny naszego zmartwychwstania, Witaj, ukazująca nam życie anielskie. Witaj, drzewo o słodkim Owocu – pokarmie wierzących, Witaj, listowie, w którego obfitym cieniu wielu się ukrywa, Witaj, boś w łonie nosiła zbłąkanych Przewodnika, Witaj, boś porodziła Wybawiciela pojmanyh. Witaj, Ty, co łagodzisz Sędziego gniew sprawiedliwy, Witaj, przebaczenie niosąca dla wielu grzeszników, Witaj, szato dojrzałości ogołconych z prawa do mówienia, Witaj, miłości wszelkie przewyższająca pragnienie. Witaj, Oblubienico Dziewicza.

Kondakion 8

Narodzenie inne i obce naszemu widząc, stałmy się obcy światu, a umysł nasz skierujemy ku niebu. Przez to Narodzenie Najwyższy objawił się na ziemi pokornym człowiekiem, pragnąc ku górze prowadzić wszystkich, co doń wołają: Alleluja. Alleluja, alleluja, alleluja.

Ikos 8

O, Słowo, przebywające w pełni doczesności, Ty nie opuszczasz wieczności swej wcale. Jesteś wśród nas nieogarnione. Albowiem Boskie ku nam zejście nie było tylko zmianą miejsca te narodziny z Dziewicy – co Boga pełna słucha naszych głosów: Witaj, Ty, co ogarniasz Nieogarnionego, Witaj, bramo wzniosłej tajemnicy, Witaj, nowino sprzeciw budząca niewiernych, Witaj, chwało nieobalona wierzących. Witaj, tronie najświętszego Tego, co jest nad Cheruby, Witaj, mieszkanie wzniosłe Tego, co ponad Serafy, Witaj, która jednoczysz, co niepojednane, Witaj, która dziewiczość łączysz z macierzyństwem. Witaj, przez którą przestępstwo się gładzi, Witaj, przez którą raj nam się otwiera, Witaj, kluczu królestwa Chrystusa, Witaj, nadziejo szczęśliwej wieczności. Witaj, Oblubienico Dziewicza.

Kondakion 9

Podziwiali aniołowie wielkie dzieło Twojego wcielenia. Widzieli jak nieprzystępny, Boże, stałeś się przystępnym dla wszystkich człowiekiem Zamieszkałeś między nami słuchając wołania: Alleluja. Alleluja, alleluja, alleluja.

Ikos 9

Retorzy, słów wielu miłośnicy, milkną przed Tobą. jak ryby bezgłose widzimy to, Bogurodzico. Nie mogą bowiem powiedzieć, jak pozostając dziewicą możesz rodzić. My jednak tajemnicę Twoją podziwiając wołamy z wiarą: Witaj, naczynie Bożej Mądrości, Witaj, skarbnico Jego opatrności, Witaj, która mędrcom wytykasz niemądrość, Witaj, która uczonym wykazujesz nieuctwo. Witaj, bo przemądrzali

PARAFIA DW. ŚW. MIKOŁAJ, WITAJ, BO TWÓRCY MITÓW MARNIE PRZEMINĘLI, WITAJ, BO SZEROKA ALENCZYŃSKA, WITAJ, BO ŚCIEŻKI DOBROCI
napelniasz. Witaj, wyciągająca z otchłani niewiedzy, Witaj, wzbogacająca poznanie u wielu, Witaj, korabiu pragnących zbawienia, Witaj,
porcie płynących przez życie. Witaj, Oblubienico Dziewicza.

Kondakion 10

Samym sobą chcąc świat ocalić i uładzić przyszedł nieprzymuszony Sprawca ładu, a chociaż Bogiem jest nasz Pasterz ukazał się wśród nas
podobnym nam Barankiem. I nas, podobnych sobie, wzywając do siebie jako Bóg słyszy wołanie: Alleluja. Alleluja, alleluja, alleluja.

Ikos 10

Spieszą do Ciebie dziewice, . boś murem im obronnym i wszystkim co Cię wzywają, Bogurodzico Dziewico. Nieba i ziemi Stworzyciel
przyozdobił Cię łaską, o Nieskalana. A zamieszkawszy w Twoim łonie nauczył wszystkich wznosić głos do Ciebie: Witaj, o wzniosła kolumno
dziewictwa, Witaj, o bramo wiecznego zbawienia, Witaj, pierwszy owocu odrodzenia w Duchu, Witaj, szafarko wszech dobrodziejstw
Bożych. Witaj, która odradzasz tych, co w grzechu są poczęci, Witaj, dająca mądrość tym, co nieroztropni, Witaj, odpędzająca tego, co dusze
uwodzi, Witaj, rodząca Siewcę niewinności. Witaj, alkowo przezzystych zaślubin, Witaj, zaślubiająca dusze wierne Panu, Witaj, o piękna
dziewic żywicielko, Witaj, wesela dusz świętych przyjaciółko. Witaj, Oblubienico Dziewicza.

Kondakion 11

Śpiew pochwalny zawodzi, gdy objąć chce pełnię Twych zmiłowań. Choćbyśmy ofiarowali Ci ody tak liczne, jak ziarnka piasku, o Królu
święty, nie osiągnęlibyśmy nigdy godnej miary tego, co dajesz nam, którzy wołamy do Ciebie: Alleluja. Alleluja, alleluja, alleluja.

Ikos 11

Ty, Najświętsza Dziewico, jawisz się nam w ciemnościach jak światłodajna pochodnia. Niematerialne zapalając światło wieszysz
wszystkich do poznania Boga, swoim blaskiem rozjaśniając umysły naszym uczczona wołaniem: Witaj, promieniu Słońca duchowego, Witaj,
odbicie Światłości nieprzystępnej, Witaj, błyskawico dusze oświecająca, Witaj, gromie nieprzyjaciół rażący. Witaj, bo nam wysyłasz Światło
jaśniejące, Witaj, bo nam wypuszczasz obficie płynącą Rzekę, Witaj, obrazie uzdrawiającej sadzawki, Witaj, niszcząca grzechu zmazę
haniebną. Witaj, któraś kąpielą obmywającą sumienia, Witaj, dzbanie mieszalny, w którym radość się miesza, Witaj, woni, dobry zapachu
Chrystusa, Witaj, życie mistycznej i radosnej uczt. Witaj, Oblubienico Dziewicza.

Kondakion 12

Udzielić pragnął łaski przebaczenia za dawne winy Ten, co długi wszystkich ludzi gładzi. We własnej więc przybliżył się Osobie do tych, co
oddalili się od Jego łaski, a potargawszy cyrograf ich winy, słyszy z ust wszystkich wołanie: Alleluja. Alleluja, alleluja, alleluja

Wielbiąc pieśniami Twego Syna chwalimy hymnem wszyscy też i Ciebie, jako świątynię duchową, Bogurodzico. Ten który mieszkał w Twoim łonie trzymając w dłoni wszystkie rzeczy, Pan nasz, uświęcił Cię i uczcił i nauczył nas wołać do Ciebie: Witaj, namiocie Boga oraz Słowa, Witaj, święta ponad "święte świętych", Witaj, arko złożona przez Ducha Świętego, Witaj, niewyczerpana życia skarbnico. Witaj, czcigodny diademie królów bogobojnych, Witaj, chwała wysoka kapłanów pobożnych, Witaj, bastionie niezdojby Kościoła świętego, Witaj, murze nieobalony Królestwa Bożego. Witaj, Ty, która wznosisz pomniki zwycięstwa, Witaj, która obalasz nieprzyjaciół naszych, Witaj, lekarstwo dla ciała mojego, Witaj, duszy mojej ocalenie. Witaj, Oblubienico Dziewicza.

-

Kondakion 13

Zaiste, godna jesteś, Matko, wszelkiej chwały, któraś między wszystkimi świętymi Najświętsze zrodziła Słowo. Racz przyjąć teraz ten nasz dar, od wszelkiego nieszczęścia nas broń wszystkich Od przyszłej kary wybaw nas, którzy pospołu do Ciebie wołamy: Alleluja. Alleluja, alleluja, alleluja.

-

Kondakion ten recytuje się trzykrotnie.

-

Ikos 1

Archanioł z nieba posłan był, był "Witaj" Matce Boga rzekł. A kiedy ujrzał, że na jego bezcielesny głos bierzesz na siebie ciało, Panie. stanął w zachwycie wołając do Niej: Witaj, przez którą jaśnieje radość Witaj, dla której klątwa odpuszczona, Witaj, która Adama podnosisz z upadku Witaj, która od łez uwalniasz Ewę. Witaj, o wysokości, pojęciom ludzkim niedostępna, Witaj, głębino nawet anielskim okiem niezbadana Witaj, bo jesteś tronem Króla Witaj, bo dźwigasz Tego, co wszystkie dźwiga rzeczy. Witaj, gwiazdo Słońce nam ukazująca, Witaj, łono Boskiego wcielienia, Witaj, przez którą stworzenie się odnawia, Witaj, przez którą Stwórca dzieckiem się staje. Witaj, Oblubienico Dziewicza.

-

Kondakion 1 (ton 8)

b O, Waleczna Hetmanko, zwycięska wdzięczności pieśń, z niewoli wyswobodzeni, słudzy Twój, niesiem Ci, Bogurodzico. Ty, która posiadasz moc niezwykłą, od wszelkich nieszczęść wybaw nas, byśmy do Ciebie wołali: Witaj, Oblubienico Dziewicza

-

Modlitwa dziękczynna akatystu

Przyjmij o Potężna; najczystsza Pani i Królowo nasza, Boża Rodzicielko, te pochwalne hymny, które Tobie Jedynej z wdzięcznością śpiewamy my, słudzy Twój niegodni. Wybrana spośród wszystkich pokoleń, nad wszystkie stworzenia nieba i ziemi wspanialszą się okazałaś. Za Twym udziałem Pan zastępów jest z nami, przez Ciebie poznaliśmy Syna Bożego i nasyciliśmy się świętym Jego Ciałem i Krwią najczystsza. Dlatego błogosławiona jesteś z pokolenia na pokolenie, o przez Boga wysławiona, wspanialsza od Cherubinów i czcigodniejsza od Serafinów. W tej oto godzinie, o pełna chwały Bogurodzico Najświętsza, nie ustawaj w modlitwie za nas, niegodne Twe sługi, byśmy od

~~PARAFIA PW. ŚWI. MIKOŁAJA~~ ~~wszystkich, którzy w wieloletnim nieszczęściu wolni byli i od wszelkiej szkodliwej choroby i złośliwej~~ ~~POWIEC KOŚCIELNY 38-06-545~~ ~~POWIEC KOŚCIELNY,~~
wstawiając się za nami, zachowaj nas nienagannymi. Orędownictwem bowiem Twoim i opieką chronieni, Jedynemu w Trójcy Bogu Stwórcy
wszechświata składamy chwałę, część, hołd i dziękczynienie, teraz i zawsze i na wieki wieków. Amen.